

ዘሕዝን ክድፍት ኣብ ልዕሊ ገጽሃት ሓርበኛታትና ዝወረደን ገና ዝወርድ ዘሎን ምክንያት ብምግባር፡ ንዝክሪ ኩሎም ናይ ፖሎቲካ እሱራትና ከም ኣብነት እንተወሰድና ናይ ጀነራል ዑቕብ ኣብርሃ ጽንዓትን ቅንዕናን ምስክርነትዮ እንሆ ደጋጊምኩም ኣንብብዎ !

ምስ ጀነራል ዑቕብ ኣብርሃ ዝተገበረ ቃለ-ምልልስ !

ሕቶ፡ ቀስተደበና፡- ቅድሚ ሕጂ ኣብ ዝገበርካዮ ቃለ-ምልልስ እቶም ናብ ፕሬዚደንት ኢሲያስ ኣፈወርቂ ዝጸሓፍካዮም ደብዳቤታትን ዝተሞህበካ መልስን ኣብ ካልእ ኣጋጣሚ ክተቕርቦም ምዃንካ ገሊጽካ ኔርካ ሎሚ ክተቕርቦም ፍቓደኛ ዲኻ ?

መልሲ፡ ጀነራል ዑቕብ፡- እወ ኣብ ክንዲ ሰብ እንታይ ኮን ነይሩ ? እናበለ ዝጭነቕ እቲ ሓቂ ኪፈልጦ ጽቡቕ ስለዝኾነ ብወገይ ከቕርቦ ጸገም የብለይን። ቅድሚ ናብቲ ዝጸሓፍኩዎ ደብዳቤታትን መልስታቲን ምእታወይ ንክፅሕፍ ዘበገሰኒ ኩነታት ክጠቅስ። ሃገርና ኤርትራ ድሕሪቲ መሪርን ዝተናወሐ ቃልሲ ኣንፃር ዝተፈላለዩ ወራራትን መግዛእትን ናይ ዝተፈላለዩ ሃገራት ብሓፈሻ ድሕሪቲ ግፍፃዊ መግዛእቲ ስርዓታት ኢትዮጵያ ከአ ብፍላይ ብዓሰርተታት ኣሸሓት መስዋእቲ፣ ስንክልና፣ በኣማኢት ኣሸሓት ስደትን ምብትታንን ምብራስ ዓድታትን ዝረኽቡዎ ልኡላውነት ዓቂብና ብሰላም ናይ ናፅነት መቐረትን ንፋስን ከይዓገብናሉ ከለና ኣደራፅ ወራራትን ፅልኢ ብከባቢታትናን ዝተፈላለዩ ሃገራትን መፃኢና። እዚ ካብ ምንታይ ኮን ይኸውን ? ካብ ናትና ናይ ኣገባብ ኣሰራርሓ ጉድለት ድዩ ? ኣብ ዘይናትና ጉዳያት ኣቲና ኣንፃር ናይ ካልኣት ሃገራት ጠቕሚ ስለዝኾነድና ድዩ ? ኣህጉራዊን ኣከባቢያውን ውሽጣዊን ኩነታት ዝገልፁን ዘተኣሰሩን መጽናዕትታት ብዘይምግባርና ቦቲ ዓለም ዝርድኦ ቅጥዒ ስለዘይከድና ድዩ ? ዋላስ ኮኾብና ስለዘይተበርሀንን ፅቡቕ ናትናን ስለዘይደልዎን ? ክፅንዑን ንቕፃሊ ተሞኩሮ ክንጥቀመሎምን ዘለዎም እኳ እንተኾኑ ሰብ ነሰራርሓና ኣብ ግምት የእትዮውን ብብመገዱን መምስ ዘቕርቦን ንገለ ገለ ዓባይቲ ጉዳያት ኣልዒሉ /ስለዘገድሶ/ ዝዛረበሉ ዝነበረ እዋናትዮ ነይሩ። ኣኼባታት ፈፀምትን ሓገግትን ኣካላት ኣብ ጊዛዩም ኣይካየዱን፣ ኩነታት ገምጊሞም ኪውስኑ ዝግብኦም ሓገግትን ፈፀምትን ኣካላት ዝኾነ ሃገራዊ ፍፃመ ከምዝኾነ ተራን ወፃኢተኛን ኣብ ማዕከናት ዜና ወይ ኣብ ጎደናታት ንሰምዖም፣ ስልጣን ሓገግትን ፈፀምትን ኣካላት ብፕረዚደንት ተባሓቱ፣ ኣብቲ ዝርከቡ ዝገበር ኣኼባ ካቢና ሚኒስትራት እንተኾነውን ሓብሬታ ንምስማዕ እምበር ከምቲ ካቢና /ፈፃሚ ኣካል መንግስቲ/ ኪኾኖ ዝግብኦ ኮይኑ ኣይሰርሐን፣ ኣሳታፊ ኣሰራርሓ የለን ተባሂሉ ኣብ ዝሕመየሉ ዝነበረ ከም ትካላት ቆይመን ኪሰርሓ ዝተመዘዛ ኣካላት መንግስቲ /ሚኒስትራታትን ካልኣትን/ ኣብ ክንዲ ነቲ ዝተሞህበን መምርሒ ንክማልኦ ሰባዊ ዓቕምና ብግቡእ ወዲብና ምድልዳል ዓቕሚና ብግቡእ ወዲብና ምድልዳል ዓቕሚ ሰብን ወፃኢታትን ተገይሩለን ትካላትን ኣደልዲለን ኪሰርሓ ዝተባበዓ፣ ስርሐን ብፕረዚደንት ብዝቐየመ ኮሚቴታትን ውልቀ ሰባትን ተመንዚዑ። ናይቶም ሓለፍተንን ኣብተን ትካላት ዝርከቡ ኣባላተንን ምድራትን ምጉዳል ተሓታትነትን ተገዳስነትን ኣጋዲዱ፣ ትካላዊ ኣሰራርሓ የለን ተባሉ ብዝተፈላለና ላዕለዎት ሓለፍቲ ኣብ ንዛረበሉ ዝነበርና እዋን ዘይንፀርነት ፖሊሲ ኣሎ ፖሊሲታትናን ኣተገባብራኡን ትካላዊ ኣሰራርሕኡን ንዝተፈላለዩ መሓዞት ኤርትራ ዝስሕብ ኣይኮነን። ብኣንፃር ዘባርር እዩ። ቀዳምንታት ዘይተገብረሉን ብሕጊ ባጀት ዘይተመልከተን ምኻኑ ኸአ ምድርራብን ናይ ስራሕ ዝምድናታት ዘይንፀርነትን የክትል፣... ወዘተ ደብ ንብለሉ ዝነበርና ጊዜሃገራዊ ድሕነትን ሰባዊ ክብሪን ብሓዊን ቅዋማዊን መገዲ ኣይከይድን ኣሎ። ስሩዕ ሕጊ ዝገዝኦ ኣሰራርሓ የልቦን። ቅዋማዊ ኣሰራርሓ የልቦን፣ ስለዚ ከአ ቅዋማዊ ኣሰራርሓ ኪተኣታቶ እዩ ዝሓይሽ ተባሂሉ ሰብ ኣብ ዝዛረበሉ ዝነበረ እዋን እዩ ብቕንዕና ኣብ ኣገባብ ኣሰራርሓና ጉድለታት ኣሎ ኢሊ ስለዝኣመንኩ ጉድለታትና ኣሪምና ናብ ዝሓሸ ኣገባብ ኣሰራርሓ ንክንጓዳዝ እዚ ሰዲቡ ዝግለፅ ደብዳቤ ንብረዚደንት ዝፃሓፍኩ። ኣቲ ብድሕሪኡ ብደብዳቤ ዝተመላለሰናዮ እውን ምስኡ ተኸታቲሉ ቀሪቡሎ።

ሕቶ፡ ቀስተደበና፡- ስለምንታይ ብጽሑፍ ክትህቦ መሪጽካ ? ጀነራል ስለ ዝኾንካ እዚ ዓይነት ዘረባ ንፕረዚደንት ክተቕርብ ግቡእዮ ዶ ትብል ?

መልሲ፡ ጀነራል ዑቕብ፡- ኣነ ኣገዳሲ ርእይቶ ንዝብሎ ናብ ፕረዚዳንት ከቕርብ ናይ ሎሚ ሓድሽ ጸሓፊይ ኣይኮንኩን። እቲ ጉዳይ ስለዘሰከፈንን ቀድሚ ናብ ሕማቕ ምኻዱ ኪእለ ኣለዎ ዝብል እምነት ስለዝነበረንን ብዕትብት ኪርእዮ ምእንቲ እዩ ፅሑፊሉ። ኣብቲ እዋንቲ ከአ ዝሓሚን ዝዛረብን ዝነበረ ሰብ ብዙሕ ኢዩ።

ዋላኳ ሕጂ እንተሰ ካብ ፍርሒ እንተሰ ካብ ካሊእ ምኽንያት ርእይቶኡ ክህብ እንተዘይከአለ። /በኣም ድሕሪ ኣኼባ ኪግበርን ጉዳያትና ኪዘተየሉን ሓቲትና ዝተነፀግና'ሞ ናብ ኣባላት ህግደፍ ቅሉዕ መልእኽቲ ኪዘርግሓልና ዝሓተትና ዝሕፀር ኣይነበረን። ጀነራል ስለዝኾንኩ ከኣ ንፕረዚደንት ከማኸርን ስኽፍታይ ኪገልፅን ነይሩኒ እየ ዝብል። በውሽጠይ እናተሓመስኩ ናብ ዝኸፍኦ ከይከይድ እናተሸቕረርኩ ብድሕሪት ሰብ እናመንጨትኩ ዝኣምነሉ ኣገባብ ኣካያይዳ ከይዘተኹሉ ክሰርሕን ፅዕነተይ ከየራገፍኩ ክሰዋእን ሓላፍነት ዘገደልኩ ኮይኑ ስለ ዝተሰማግኒ እየ። ኣብ መንጎ ክልተ ዝተፈላለዩ ውድባት ኣትየ ኸኣ ኣይኮንኩን መርገፂ ወሰደ። ኣብ ምክልኻል ይኹን ካልእ ጥዑይ ኣሰራርሓ ንኸህልወናን ክንተኣራረምን እየ ነይሩ መፅሓፊየይ። ፍርቂ ዕድመይ ዝተቐለሰኩሉ ገድሉ ብነፃ ርእይቶይ ክቕርብ ዘይክእለሉ ስርዓት ንምትካል ኣይነበረን ኣሊ ስለዝኣምን ኢየ።

ሕቶ: ቀስተደበና:-እሞ ገለ ገለ ሰባት ምስተተንከፈ ኢዩ ብውልቃዊ ጉዳያቱ ተዛሪቡ ንዝብሉ እንታይ ትብሎም?

መልሲ: ጀነራል ዑቕብ:- እቲ ሓደ ህያብ ናይዚ እዋን ሰባት ኣብ ጋዜጣታት፣ ብፍላይ ኣብ ናይ ብሕቲ ብነፃ ርእይቶታቶም ምሃቦምን፣ ህዝቢ ሓበሬታ ረኺቡ ክመዘን ንኸክእል ምዕዳሙን ኢዩ። ዋላኳ ሰባት ኣብ ንፁር ሓበሬታ ተሞርኪሶም ክፅሕፉ ግቡእ እንተኾነ ሓደ ሓደ ብጌጋ እንተተጻሕፈ እውን ካብ ዝወሃብ መልሰታት ክበርህ ስለዝክእል ክንናድብ የብሉን እየ ዝብል። እዚ ኣነ ዘቕረብኩዎ ፅሑፍ ንናይ ውልቀይ ረብሓ ዝትንክፍ እንተልዩዎ ወዲሰብ መመዘኒ ሓንጎል ስለ ዝተሞህቦ ክፈርዶ ይኸእል ኢዩ። ዋላኳ ንሓላትነትን መዓርግን ኣሊ ከምዘይሰርሕ ኩሎም መሳርሕተይ ዝፈልጡ እንተኾነ፣ እቲ ዝተሞህቡ መዓርግን ዝነበረኒ ሓላፍነትን /ብዓል ምሉእ ጀነራል መዓርግን ሓለቓ ጠቕላላ ስታፍ ሓይልታት ምክልኻል ኤርትራን ምዃን/ ኣነ ይኹን ዝኾነ ሰብ ንኸነኣእሶ ዘመኸንየሉ ቦታ ኣይነበረን። ኣቲ ኣነ ካብ መዓርግን ሓላፍነትን ዝተላቐቐኩሉ ከኣ ድሕሪ ኣቲ ሃገራዊ ግቡኣይ ኮይኑ ተሰሚዑኒ ዘቕረብኩዎ ርእይቶን፣ ኣብ ፀይ ኣኼባ ማእከላይ ባይቶ (ብዕለት 29/01/2000 ዝተኻየደ) ከእረም ኣለዎ ንዝብሎ ብምዝራብይን እየ። ርእይቶይ ከኣ ከምቲ ዝተገልፀ ካብ ዘይቅነዕ ኣተሓሕዛ እዚ ሕጂ ዝርኣ ዘሎ ሳዕቤን ንኸይመፅእ መገዲ ንኸግበረሉ እየ ነይሩ። ብውልቃዊ ጉዳይካ ተሓቲትካ ብዛዕባ መሰላትካ ምዝራብሲ ይትረፍ ብዛዕባ ቤት ፅሕፈትካ ከመይ ክኸውን ከምእትደልዩ ተሓቲትካውን ይምለስዩኻ።

ሕቶ: ቀስተደበና:- ኣብቲ ፀይ ኣኼባ ማእከላይ ባይቶ እንታይ ስለዝበልካ ኢዩ ከምተወሳኺ ምኽንያት ተወሲዶ ካብ ሓላፍነት ወሪዶ ትብል ዘለኻ ?

መልሲ: ጀነራል ዑቕብ:- ሓደ ኣብቲ ኣኼባቲ ማእከላይ ባይቶ ስለምንታይ ኣብ ጊዜኡ ዘይተኣከበ ? እዚ ኩሉ ኩነታት ናይ ሃገር ብወረ ንሰምዖ ንምንታይ ? ዝብል ብገለ ኣባላት እቲ ባይቶ ምስተላዕለ ኣብቲ በበመንበር ዝውሃብ ዝነበረ መልሲ ስለ ዘይግንብኩ ብወገነይ ዝሓለፈ ሓለፉ ኢዩ ምኽንያት ምሃብ ከኣ ዘድልዩ ኣይኮነን ኩሉ ሰብ ዝዛረበሉ ሕቶ ኢዩ። ንብድሕሪ ሕጂ ብኸመይ ኣብ ጊዜኡ ከምዝግበር እንተተዛረብና ይሓይሽ ኣለ። ብድሕሪይ እውን ኣኼባ ኣብ ጊዜኡ ኪግበር ኣለዎ ንዝብል ዝደገፉ እዩም ነይሮም። ብድሕሪ እዚ ዝሰፍነ መልሲ ኣብ መንበር መኣእን ስለ ዝቐየረ ማት ጉባኤ ሕጂ ክግበር ኣለዎ ብታሕቲ ታሕቲ ዝግበር ንስጋስ እፈልጦ ኢየ ዝብሉ ኣዘራርባታት ስለዝመፁን ብወገነይ ጉባኤ ሕጂ ወያነ ሎሚ ፅባሕ ውግእ ክትጅምር መደብ ኣለዎ እናተባህለ ቅድሚኒ ሳልሳይ ወራር ኢዩ ነይሩ ክግበር ኣይከኣልን ኢዩ እየ ዝብል ፀገም የብልናን ዝበሃል እንተኾይኑ ኸኣ ፅቡቕ። ብዛዕባ ብታሕቲ ታሕቲ ዝግበር ንስጋስ ትብሎ ግን ኣነ ከምኡ ዓይነት ጠባይ የብለይን ኣብ መንጎና እንታይ ተፀሓሒፍና ሕጂ ክገልፃ ኣይደልንዩ ዝተራእየኒ እዛረብ እምበር ኣየጎሳጎስንዩ ስለዝበልኩ። ካልኣይ ድማ ኣባላት ማእከላይ ቤት ፅሕፈት ህግደፍ ንጥፈታቶም ኪገልፁ መድረኽ ምስተኸፍተ ካብ ፀሓፊ ናይቲ ቤት ጽሕፈት ጀሚርካ ዝተሞህቦ መግለጺ ብዘይካ ኣወንታዊ ንጉድለታት ናይቲ ዕማማት ዝጠቕስ ኣይነበረን። ህግደፍና ብዝሓሸ ክትነጥፍን ኣድማዒ ስራሕ ክትሰርሕን ጉድለታታ ክትፈልጥ ኣለዎ ካብ ዝብል መበገሲ ርእይቶይ ሂብ። ንሱ ኸኣ ብመጀመርያ ህግደፍ ንሓደ ኣይርሕቆ ንሓደ ኣይቀርቦ ንኹላትና ሓደዩ ዝበግሓና። ህግደፍ ኪሕይል ወይ ክደክም ግን ናብቲ ቤት ፅሕፈት ዝምለስ ሕቶ ኢዩ። ብወገነይ እዚ ቀሪቡ ዘሎ ገምጋም በዘይካ ጽቡቕ እቲ ኣሉታዊ ሸነኻቲ ስለዘየርኢ ኣነ ኣይቅበሎንዩ። እዚ ኣብቲ ገምጋም ብዘይካ ፅቡቕ እቲ ኣሉታዊ ሸነኻቲ ስለ ዘየርኢ ኣነ ኣይቅበሎየ። እዚ ኣብቲ ገምጋም ቀሪቡ ዘሎ ንምክታትን ሓገዝን ናይ ህዝቢ ዝምልከት ሃገራዊ ስሚዒት ዝደረሽ ህዝቢ ባዕሉ ዘበገሶም ደድሕሪኡ ዝሰፍነና እምበር ቀቕድሚ ህዝቢ ከድና ኣጎሳጊስና ዘፍረናዩ እየ

ክንብል ንክእል ስለዘይመስለኒ። ቁጠባ ህግደፍ እንተሰርሐ እውን ሃገር እናተወረት ደቂስካ ስለዘይሕደር ኢዩ። ንምውዳብን ፖለቲካዊ ኅስጋስን ዝምልከት ከኣ ኣዕጋቢ ስራሕ ተሰራሕ ክብል ኣይክእልንዮ። ኣብ ሰራዊት ዝተኻየደ ንጥፊታት የለን። ኣብ ማእከሎት ካድረታት እውን ዝሓትዎ ሕቶን ዘድልዮም ሓበሬታን ስለዘይምለሽን ዘይወሃብን ተቐባልነት ህግደፍ እናጎደለ መጊኡ ኣሎ። ብመንፅር ንጥፊታትና ክረኣ ከሎ ማለሊት ንፃና ንምጥፋእ ለይትን መዓልትን ብዘይዕረፍቲ እያ ትሰርሕ ዘላ። ስለዚ ብወገነይ ንቐፃሊ ጉድለታትና ኣሪምና ኣገባብ ኣሰራርሓና ከነመሓይሾ ኣና እየ ዝብል። ምስ በጀልኩ ገለ ነቲ ናተይ ደጊፉ ክስፍሐ እንከሎ ገለ ኸኣ ዝቃወም ነይሩ። ብዙሕ ክትዕ ከይተገብረሉ ግን ኣቦ መንበር እዚ ናይ ኣስመራ ውግእ እዩ ብዝብል መልእኽቱ ዘይተረዳኣኒ ኣዘራርባ ዓጽዮም። ድሕሪዚ ኣኼባዚ ነዊሕ ከይፀንሐ ብዕለት 07/02/2000 ፕረዚደንት /ካብ ኩሉ ሓላፍነትን መዓርግን ተላቐቐ ከምዘለኹ ዝሕብር/ እዚ ዝስዕብ ደብዳቤ ይሰደለይ። ብድሕሪዚ ኣብ 9ይ ኣኼባ ማእከላይ ባይቶ (02-04/09/2000)፣ ካልእ ዓባይቲ ጉዳያት ሃገር ምስወዳእና ኣብቲ ካልእ ኣርእስቲ ዘብል ኣጀንዳ ንጉዳየይ ኣመልኪቶ ኣ ዝስዕብ መግለጺ ሂብ።

ዝኸበርኩምን ዝኸበርኩንን ኣባላት ባይቶ እዚ ኣኼባዚ ጉዳየይን መሰለይን ዘቐርቡሉን ዝሓተሉን ባይታ (Forum) ብምዃን ጉዳየይ ከስመዓኩምን ተጋሂሱ ዝብሎ መሰላተይ ክቐርብን ኢዩ። እንተ በዚ እንተ ቦቲ ኩላትኩም ሰሚዕኩም ከምዘለኹም ካብ ጽባሕ ሻሙናይ ኣኼባና ማለት ካብ ዕለት 07-02-2000 ጀሚረ ነስታት ሽውዓተ ኣዋርሕ ካብ ኩሉ ሓላፍነትን መዓርግን ተላቐቐ ወይ ደስኪሊ ኣለኹ። እቲ ንምድሰካለይ ጠንቂ ዝኾነ ዝተገለጸለይ ናይ ብጻይ ኢሳያስ ደብዳቤ ከምዚ ዝስዕብ ኢዩ፡- እጠቓስ “ደብዳቤ ቁ.5” ተመልከት። እዚ ደብዳቤ እዚ ምስ በፅሓኒ ናይ ቦሓቂ ገሪሙኒ። ምክንያቱ፡- [ኣብ ቀረባ ጊዜ ዝበደልኩዎ ወይ ናይ መንግስቲ ስራሕ ዝሃሰኹዎ ክዝክር ኣይከኣልኩን። ሓደ ዝዝክሮ ኣራሚ ኮይኑ ዝተሰመዓኒ ጊዜ እንተወሲዱ ናብ ሕማቕ ዝደፍእን ኮፍ ኢልና ክንዛረብሉ ጊዜኡ ኮይኑ ዝተራኣየንን፡- [ኣሳታፊ ኣገባብ ኣሰራርሓ ዘይምህላው [ትካላዊ ኣሰራርሓ ዘይምምዕባልና [ፖለቲታትና ንፁርነት ዝጎደሎም ምዃኖም [ቅዋማዊ ኣሰራርሓ ዘይምትእትታውና ዝብል ደብዳቤ ምፅሓፊይን ኣብቲ ዝሓለፈ ኣኼባና ኩላትኩም ዝሰማዕኩም ዘረባ ምዝራብይን ኢዩ። እዚ እንተኾይኑ ድኣ ርእይቶ ናይ ምቕራብን መሰል የብለይን ማለት ዲዩ ኢሊ ሓሰብኩ። [ከምቲ ተባሂሉ ዘሎ ንነዊሕ እዋን ከይቀንሰንኩ ምጽንሐይ ዝፍለጥ እንተኾይኑ ንምንታይ ካብ ሚኒስትር ናብ ሚኒስትር ካብኡ ናብ ጀነራል እሰጋገር ነይረ ምርዳእ ኣብዩኒ። ብዘይምቐሳይ ዝበደልኩዎ ከኣ ኣይቀረበለይን ኣነ እውን ኣብ ዘተመደብኩዎ ተገህ እስርሕ ነይረ ኢዩ ዝብል። [ብዛዕባ ምስ ቀይሕ ባሕሪ ዝተኣሳሰረ ናይ ገንዘብ ጉዳይ እንተኾነ እውን ኣነ ዝሻቐለሉ ኣርእስቲ የብለይን። ዝኸሰሰሉ እንተልዩ ከኣ ስለምንታይ ሕጂ እቲ ፍትሕን ርትዕን ምክሪ ሰባትን ንምንታይ ሕጂ በኒኑ ምርዳእ ኣብዩኒ። ባዕልኻ ነቲ ጉዳይ ከተልዕሎ ትፅቢት ነይሩውን ተባሂለ። ኣነ ብመርመርቲ እናተሓተትኩ እንታይ ክብል ከኸይድኹም ተጸዋዕዶ ክሕተት ኣይነበረንንዮ ጉዳይ ዝፈልጥዮ ክፈልጥ ዝነበሮ ዝመስለኒ ገሪሙኒ ጥራይ።

ደብዳቤ ቁ.1

ክቡር ፕረዚደንት ብመጀመርታ ሙሉእ ጥዕና እምነዮልካ። ድሕሪ ነዊሕ ምውራድን ምድያብን ናይ ሓሳባት ኣብ መውዳእታ ክነግረካ ከምዘሎኒ ዝኣመንኩሉ ከካፍለካ መዲባ እነሆ ክብሎ ናይ ዝደሊ ሓሳብ ኣቐርብልካ። እዞም ነጥብታት እዚኦም ክቐርብ ከለኹ ኣብ ልዕሌኻ ዘሎኒ ኣክብሮት ኣብ ቦትኡ እናሃለወ ኢዩ። ካባይ ጀሚርካ ኩሉ ኣብ ዝለዓለ ቦታ ናይ ሓላፍነት ዘሎ ዝዛረቡሎምን ዝሓምየሎምን ብምዃኖምን እናብኣስ ይኸይድ ብምህላውን ነዚ ክቡር ህዝብናን ሃገርናን ድሕሪዚ ኩሉ መስዋእትን በደልን ኣደራዕን ናይ ፀላእቱ ብሰላምን ብስነትን ክነበር፣ ሕማቕ ናይ መራሕቱ ከይሰምዕ መፍቶ ፀላእቲ ከይንኸውን ምእንቲ ንኹሉ ብዕቱብ ርኢኻ ፍታሕ ከምትገብረሉ እምነተይ ኢዩ። ድሕነት ሃገርና ብኹሉ መዳያቱ ክሕሎ ስለዘለዎ። እንታይ ኢዮም እቶም ኣርእስታት ካብዚ ቀፂሊ ብዝተፀጠቐ መልክዕ ክቐርቦ ክፍትን ኢዩ። ምናልባት ገለ ሰባት ካብዚ ንላዕሊ እውን ይዛረቡ ይኹን እቶም መብዛሕትና ንሓምየሎም ኮይኖም ዝተሰምዑኒ ግን በዞም ዝስዕቡ ዝጠቓለሉ ኮይኖም ይረኣይኑ። 1. ብፃይ ኢሳያስ ጠባይ ቀይሩ ከም ቀደሙ ኣይኮነን፡ ንቐረባ መሳርሕቱ ምምኻር ገዲፍዎ ብዘይክኡ ካልእ ነዚ ሃገር ዝሰርሓሉ ዘሎ ኣይመስሎን፡ በይናዊ ውሳኔ ምውሳኔ ኣማዕቢሉ፡ ናይ ካቢና ኣኼባ ንማለቱ እዩ-- ወዘተ.. 2. ትካላዊ ኣሰራርሓ የለን፡ ንማለቱ ኢዩ ዝምደረሉ እምበር ብመንግስቲ ተቐባልነት የብሉን፡ ትካላት ብመደብን ኣይሰርሓን ምትእትታው ይበዝሖን፡ ምድራትን እንታይ ገደሰንን ተሓታትነት ዘይምውሳኔን ኣጋዲዱ 3. ዘይንፁርነት ፖሊሲ፡ ኣብ ዝተፈላለዩ ሚዳታት ነተኣታትዎ ፖሊሲ ቀዋምነት ይሰእን፡ ከም ሳዕቤን ፈተውትናን ተሓባብርትናን የርሕቕ፡ ንኣውፊርቲ ርእሰማል ኣይተባብዕን፡ ኣብ ዝምድናታት ስራሕ ዘይንፁርነትን ምድርራብን የኸትል 4. ቅዋማዊ ኣሰራርሓ ዘይምህላው፡ ሃገራዊ ድሕነትን ሰብኣዊ ክብርን ብሕጋውን ቅዋማውን መገዲ ዘይምሓዝ፡ ስሩዕ ሕጊ ዝገዝእ ኣሰራርሓ ዘይምህላው እዚኦም እቶም ቀንዲ

ኮይኖም ዝተሰምዑኒ በዚ ንኸዶ ዘሎና እንተኼድና ሕማቕ ሳዕቤን ክኸትል ስለዝኾነን ብሕሚታ ስለዘይፍታሕን ተራኺብና ክንፍውሶን ድሕነት ሃገርና ክንሕሉን ዘለና ኮይኑ ይስመዓኒ። ብወገነይ ዘሎኒ ርእይቶ፡- ሀ/ ሽሕጻ ኣብ ካቢና ወራዳ ክዘረበሉ ሕጋውን ኩሉ ኣባል ካቢና ብብመገዱ መምስ ዘቕርቦ ዝሓምየሉን እንተኾነ ብወገነይ ብዙሕ ኢዩ ዘስክፈኒ። ክሳብ ክንደይ ንምእራምን ንቕነዕ ኣተሓሕዝን ዝደሊ ይህሉ ብኩፀር ስለዝፍለጥን እንተተወግደዎ ንረብሓ ሃገር ስለ ዘይጠቅምን። ለ/ ከም ካልኣይ ኣመራፅን ዝሓሸን ኮይኑ ዝተሰመዓኒ ግዱሳት ዝበሃሉ ብፍላይ ገለ ካብቶም ናይ ቀደም ኣባላት ፖለቲካ ቤት ዕሕፈት ዝነበሩ ተራኺብና እንተንዝተየሉ ኢዩ ዝብል። እዚ ሕቶታት እዚ በገባብ እንተዘይተፈቲሉ ሳዕቤኑ ሕማቕ ክኸውን ስለዝኸእል ዝኸበርካ ብጻይ ኢሳያስ ርእይቶይ ከየዕበርካ ዝሰመዓና ዘሎ ክትሰምዕን ፍታሕ ጌርና ከም ቀደምና ብስኒት ክንቅዕልን ህዝብና ብሕጋውን ስሩዕን መገዲ መሪሕና ናብ ዝሓሸ ዕብዮት ክድይብ ክሳብ ዘሎናን ንትካእን ክንፅዕር ምእንቲ ዶላይሽ ዝበልካዮ ኣገባብ ርኢኻ ፍታሕ ክትገብረሉ እፅዕ። እዚ ሕቶዚ ከቕርብ ከለኹ ኣብ ሕማቕ ግዜ ምህላውና እናተረደኣኒ ኢዩ እዋን እንተበለዎ ግን ኣሉታዊ ሳዕቤኑ ክዓዝዝን ዝኸፍኦ ሕማቕ ነገር ከስዕበልናን ኮይኑ ይረኣየኒ ስለ ዘሎ ኢዩ። ኣብዚ መበል 50 ዓመተይ ዝኣተወሉ ዘለኹ ሰሙናትን ብድሕሪኡን ሕሚታ ክሰምዕን ክሰምዕን ስለ ዘይደሊ ምቕራቡ መሪፀ። ዓወት ንሓፋሽ ብጻይካ ዑቕብ ኣብርሃ።

ደብዳቤ ቁ.2

ብ/ዑቕብ ብዕለት 27/11/99 ዝጸሕፍካለይ ውልቃዊት መልእኽቲ ርእየዮ። ምስ ኣንቡብኩዎ ሰገጥ ኣቢላትኒ። ህውኽ ኢሊ መልሲ ከይህበላ ከኣ ነብሰይ ክምርምር ይሓይሽ ብምባል ነቶም ዘልግልካዮም ጉዳያትን ትካል- ብትካልን ሰብ ብሰብን ኣድቓቕ ምምርምር ይሕሸኒ ኢሊ ግዜ ወሲደ። ኣብ መወዳእታ ከኣ ኩሉ ነገር ኣስደሚሙኒ ኣይተቐበልኩዎን።

1. ጠባይ ቀይሩ ዝበለ መንዩ ? ካብ መዓሰዩ ምቕያር ጠባይ መጸኡ ? “ዘይምምኻር” ኣብ እንታይን ምስ መንን መዓሰን? “ብዘይክኡ ዘሎ ኣይመስሎን” ዝብል ዘለፋ ዋላ ስምዒታዊ እንተኾነ ብኸመይ ብጭብጢ ክግለጽ ይኸኣል? ናይዚ ኩሉ በሃልቲ መነመንዮም ? 2. “ትካላዊ ኣሰራርሓ የለን” ኣብየናይ ትካል ወይ ትካላት ? ብኸመይ “ትካላት ምትእትታው ኣይበዝሐን” ኣየናት ትካላት ? መኣሰን ብኸመይን ? ምድራትን እንታይ ገደሰንን ዝበለ መን ? ስለምንታይ ? 3. “ዘይንጹርነት ፖሊሲ” ወይ “ዘይቀምነት ፖሊሲታት” ኣብየናት ፖሊሲታት ? ብኸመይ ? ምርሓቕ “ፈተውትናን ተሓባበርትናን” ኣየናት ፈተውትናን ተሓባበርትናን ? መንን ብኸመይን ኣርሒቕዎም ? “ዘይምትብባዕ ኣውፈርቲ” መነመን ? መን ኣየተባበደምን ? ብኸመይ ? “ዘይንጹርነትን ምድርራብን ኣብ ስራሕ” ኣብየናይ ስራሕ ? ብኸመይ ? 4. “ቅዋማዊ ኣሰራርሓ ዘይምህላው” ኣየናይ ቅዋማዊ ኣሰራርሓ ተጋሂሶ ? መዓሰን ብኸመይን ? “ሃገራዊ ድሕነትን ሰብኣዊ ክብርን ብሕጋውን ቅዋማውን መገዲ ዘይምህዝ” ዓቢ ገበን ስለዝኾነ ሃገራዊ ድሕነት ብኸመይን መዓሰን እዩ ተጎዲኡ ? ሰብኣዊ ክብር ዝተጋህሶ መንን ? ብኸመይን ? እዚኣቶም እቶም ብዝወሓደ ኣብ ኣእምሮይ ዝተላዕሉ ሕቶታት እዮም። ሓመይቲ መነ መን እዮም ኢሊ ክግምት እውን ኣሸጊሩኒ ሕሚታ ዘይሰኣንጻ እንተኾነ። “ሕማቕ ሳዕቤን” ናይዚ ገና ክምለሽ ዘለዎ ጉዳያት ወይ ሕቶታት ብሩህ ኣብ ርእሲ ዘይምጻኑ ካብ መልሲ መመልሱ ሕቶታት ዘልዕል እዩ። ዝሰማዕካዮን ዝተዓዘብካዮን ምቕራብካ ኣመስግነካ። ከኖቲ ኣቕሪብዮ ዘለኹ ውሑድ ሕቶታት ኣዕሚቕ ከመራመር ሓገዙኒ። ኮፍ ኢሊ ክዛረበሉ ከኣ ሕጉስ ኢዩ። ቅድሚ ምብጋሶይ ክሳብ ንራኸብ ኣሰላሲልካዮ ንኸትጸንሕ ዘቕርቦ ዘለኹ ኢዩ።

ዓወት ንሓፋሽ ! ብጻይካ ኢሳያስ 09/12/99

ደብዳቤ ቁ.3

ዕለት11/12/99 ብጻይ ኢሳያስ ምስ ምሉእ ጥዕና ብሰላም ክትምለሰና እትምነ። ብዕለት 09/12/99 ንናይ ዕለት 27/11/99 ውልቃዊ ደብዳቤ ዝጸሕፍካለይ መልሲ በጺሑኒ ከምቲ ድልየተይ ቀልጢፍካ መልሲ ብምሃብ ሕጉስ ኢዩ። ከምቲ ዝጠቐስካዮ ብወገንካ ኣይትቕበሎን ትኸውን ምክንያቱ ኣብ ቅድመኻን ኣብ ኣኼባን ብዛዕባ ዚ ኣርእሱቲ ዝተዛረበካ ስለዘይህሉ። ገለ ሰብ ብዙሕ ዝዛረብ፡ ገለ ምጡን፡ ገለውን ሰማዒ ይኹን እምበር ብወገነይ ዝይሓሚ ኣሎ ኢሊ ኣይኣምንን (ሰሚዕካ ስቕ ምባልውን ካብ ምሕማይ ስለዘየድሕን) እዚ ክብል ከለኹ ምስኩሉ ተዛረብ ኣረጋገጸ ማለትይ ኣይኮነን። ዝወናጨፍ ዘረባታት ስለዘሎ እቲ ህሉው ሓቂ ንሱ ኮይኑ ኢዩ ዝረኣየኒ /ሰብ ይሓሚ ኣሎ።/ ከምቲ ዘርዘርካዮ ዘሎኻ ሕቶታት እከለ እዚ ኢሉ እከለ ከኣ እዚ ኢሉ ክብለካ ኣይክእልን ምክንያቱ ከምቲ ዝገልጽኩልካ ኩላትና ንሓምየሉ ኢና ኢሊ ስለዝኣምን ናይ ሰባት ዝርዝር ክህበካ ኣይትጸበየኒ። ነጥብታት ዘርዘረ ከቕርብ ከለኹ እቲ ዓበይቲ ዝብሎ ኮይኑ ዝተሰመዓኒ ብዝርዝር ክት እዮን ክትሓስቡሉን ብማለት ኢዩ። ናይ ጎረሓት ኣቀራርባ ኣይሓሰብኩን ብሓንቲ ሓረግ ኣጠቓለለ ምጻፀኹ ዋላ ሕቶታት ዝስሕብ ውን እንተኾነ ከምቲ ዝዘርዘርኩዎ ነጥብታት ዝስሕቦ ሕቶታት ኣይምኾነን። ብወገነይ ሕማቕ ሳዕቤን ከኸትል ይኸእል ኢዩ ክብል ከለኹ ናይ ብሓቂ ከምኡ ኮይኑ ስለዝተራኣየኒ ኢዩ። ምክንያቱ እዚ ዘረባታት ዚ ብቕነዕ ኣገባብ ደው እንተዘይሉ ከምኡ እናበለ ናብ ታሕቲ ክወርድን ንሓድነትናን ሓድነት ህዝብን ዝሃሰን ኮይኑ ስለዝረኣየንን ኢዩ ናይ ውልቀይ ትንታኑ ኢዩ። ንሕና ብፍላይ ኣብቲ ሳዕለዎይ ጽፍሒ ዘሎና ከም ውሳኔ ሃገር ንወሰድ መጠን ብሓደ ክንሓስብ ኣወንታውን ኣሉታውን ውጽኢት ስራሕና ናይ ሓባር ሓላፍነት ክንወስደሉ። ምበር ክንተሓማመየሉ ዘሎና ኮይኑ ኣይረኣየንን። ብፍላይ እኳ ደኣ ኣብዚ

ሕጂ ዘለናዮ እዋን ውግእን ሽግርን ዝያዳ ሓድነት ናይ ኣተሓሳስባ ዘድልዮና ኮይኑ ስለዝተራእየኒ ኢየ ንምእላዩ ግዜ ክወስድ የብሉን ዝብል እምነት ዘሎኒ። ነፈታትሕኡ ዝምልከት ከምእንደገና ሓሰብሉ ከምቲ ዝበልኩኻ ብገለ ሰባትዶ ምሓሽ ኢሊ ነይረ ከምዚ ጌርና ከምዚ ፈጠርና ካብ ምባል ውሕስነት ዝህብ ዘይብሉ ኮይኑ ስለዝተራእየኒ ኣብ ሓንቲ ኣኼባ ናይ ካቢና ከም ኣጀንዳ “ነሰራርሓና ብዝምልከት ክመሓየሽን ክእረምን ዝድለ እንተልዩ ርእይቶ ክንህብ እንተዝቐርብ” ሽዑ ዝዘረብን ዝቐርብ ሓሳብንዶ ምርኣይ ምሓሽ ዝብል ሓሳብውን እመጻኒ። ብዝኾነ ዝሓይሽ ዝበልኩዮ ኣገባብ ርኢኻ ምውድኡ ጽቡቕ ኢዩ።
ዓወት ንሓፋሽ ! ብጻይካ ዑቕብ:

ደብዳቤ ቁ.4

ብጻይ ዑቕብ ሰላምታ ምስ ሰናይ ትምኒት። ብ11/12/99 ዝጸሓፍካዮ መልእኽቲ በጺሓትኒ። ብዛዕባቲ ብሕሚታ ዝዘረበሉ ዝበልኩዮ ጉዳያት ካብ ምስድማም ሓሊፈ ዝኾነ ካልእ መግለጺ ክረኽቡሉ ኣይከኣልኩን። ኣብ ናይ ዕለት 09/12/99 ዘልዓልኩዎ ሕቶታትውን ገና ተመራሚረ መልሲ ክረኽቡሎም ኣይክኸእልን ኢየ። መን ክብሎም ከምዝኸእልውን ሃሰስ ክብልን ክግምትን ኣይደለኹን። እቶም ዝሓምዩ ውሑዳት ክኾኑ ይኸእሉ? ምርቁሖምውን ኣሸጋሪ ከይከውን ይኸእል። “መንን? ስለምንታይን ?” ኢሊ ናብ ዘይደልዩ መደምደምታ ክበጽሕ ወይ ንግዚኡ ምስ ካልእ ጉዳያት ከተኣሳስሮ ኣይመረጽኩን። ንዓይውን ክሕግዚ ምእንቲ እቲ ጉዳያት ብጭብጥታት ክፈልጠ፣ ነቶም በሃልቲውን ክፈልጠም ግቡእ ኢዩ። ብጽሑፍ ዝቐረበ “ከቢደ” ጉዳያት ስለዝኾነ ከኣ ኣዕሚምካ ምሕላፍ ዘይቅነዕ ንምእራም እውን ሓጋዚ ኣይኮነን። መን ከምዝበለን? እንታይ ከምዝበለን? እቶም ጉዳያት ብጭብጠታት እንታይ ከምዝኾኑን ? ከይፈልጥኩ ከኣ “እንታይ ትሓምዩ ኣኹም” ብምባል ኣብ መትሓዚ ዘይብሉ ጉዳይ ኣኼባ ምዕዳም ንግዚኡ ጠቓምነቱን ኣድላይነቱን ስለዘይረኣየኒ ኣኼባ ክጽውዕ ኣይኮንኩን። ኣብ ወረቐት ምምልላስ ክኣቲውን ቁሩብ ኣይኮንኩን። ሓድነት ህዝቢ ዝሃሲ ዝገበርኩዎ ኢባሳ እንተልዩ ከኣ ሓላፍነቱ ተሰካሚ ኢዩ።
ዓወት ንሓፋሽ ! 24/12/99

ደብዳቤ ቁ.5

ብዑቕብ ሰላምታ ኣብዚ ቀረባ እዋን ኩነታትካ ጽቡቕ ከምዘየለ ተገንዚቢ። ትዕዝብተይ ግን ናይዚ ቀረባ እዋናት ጥራይ ከምዘይኮነ ይርደኣኒ ኢዩ። ንነዊሕ እዋናት ከይቀንሰንካ ኢኻ ጸኒሕኻ። ምስ ቀይሕ ባሕሪ ዝተኣሳሰረ ጉዳይ ገንዘብ ከምዘሎ ትፈልጥ ትኸውን። ኣናውን ብዙሕ ነገር እናፈለጥኩ እቲ ጉዳይ ብኸመይ ከምዝተሓዘ ከይተሃወኸኩ ክሓስቡሉ ብምባል ዓቕሊ ገይረ ኢየ ፀኒሐ። ፍትሕን ርትዕን በቲ ሓደ ወገን ምኽሪ ሰባት ከኣ በቲ ካልእ ኣብ ግምት ኣእትዩ። ባዕልኻ ነቲ ጉዳይ ከተልዕሎውን ትጽቢት ነይሩኒ ይኸውን። ኣብ መወዳእታ ግን ሓደ ምርጫ ክወስድ ግቡእ ኮይኑ ተራእዮኒ። ስለዚ ክሳብቲ ጉዳይ መዕለቢ ዝገብረሉ። ካብ ኩሉ ሓላፍነትን ማዕርግን ተላቂቕኻ ከምዘሎኻ ከፍልጠካ እፈቱ። ዓወት ንሓፋሽ ! ብጻይካ ኢሳያስ 08/02/2000 ቅዳሕ፡- ንብ/ስብሓት ኤፍሬም:

ደብዳቤ ቁ.6

ብጻይ ኢሳያስ ሰላምታ ብዕለት 07/02/2000 ዝጸሓፍካለይ ደብዳቤ በጺሐትኒ። ብወገንይ ናይ ቀረባ ይኹን ዝጸንሐ ዘይቅሳነት የብለይን። ደብዳቤ ስለዝጸሓፍኩን ኣብ ባይቶ ስለዝተዛረብኩን እንተኾይኑ ካብ ጽቡቕ ናይ ምእራም ድሌት እምበር ከምቲ ዝተርጎምካዮ ስለዘይቀሰንኩ ኣይነበረን። ብዛዕባ ምስ ቀይሕ ባሕሪ ዝተኣሳሰር ገንዘብ ትፈልጥ ትኸውን ዝበልኩዮ ብወገንይ ዝቐረበሉ ጉዳይ የብለይን ቅድሚ ሕጂውን ተሓትተ ዝመለሰኩሉ ኢየ። ኣለካ ትብሎ ክሲ እንተልዩ ከኣ ካብ ሓቅን ሕግን ስለዘይክወል ምስ ቀረበለይ መልሲ ክህበሉ ድሉው ኢየ። ስለቲ ካብ ኩሉ ሓላፍነትን መግራግን ምልቓቓይ ዝወሰድካዮ ምርጫ ናትካ ስልጣን ስለዝኾነ ዝብሎ የብለይን የቐንደለይ።
ዓወት ንሓፋሽ ! ብጻይካ ዑቕብ ኣብርሃ 08/02/2000 ቅዳሕ፡- ንብጻይ ስብሓት ኤፍሬም:

ሎሚ ዕለት 25.08.2006 ዘሕዝን ዜናን ክድዓት ፕረዚደንት ኢሳያስን ብዓቢኡ ሰሚዕና፣

እቶም ብጉጂለ 15 ዝፍለጡ ላዕለዎት ሓለፍቲ መንግስትን ህግደፍን ዝነበሩ፡ ድሕሪ 5 ዓመት ኣብ ጸልማት ቤት ማእሰርቲ ድምጸም ካብ ህዝቦምን ዓለምን ተሓቢኡ ድሕሪ ምጽንሑ፡ ሎሚ ብመገዲ ናይ ወያነ ማዕከናት ዜና ሞቶም ጌርዳእ ኣለፍ፡ ድርብ ሓዘንዮ ንህዝቢ ኤርትራ !!! ብድህ ንገፋዒ ዘጋታቱ መንግስቲ ሻዕብያ እናበሉ ዝርዝር ኣሰማት መወትን ዝሞቱሉ ዕለትን ቦታን ኣክታቲሎም ይገልጹ ኣለው። ህዝቢ ኤርትራ ብሓፈሻ ብፍላይ ድማ ስድራ ቤት እሱራት ዝፈልጥዎ ብዛዕባዎም ሓርበኛታቱ ስለዘይብሎም ካብ ድርብ ሓዘን ሓሊፎም ዝምስክርዎ ኮነ ዝምልስዎ ዋላ ሓንቲ የብሎምን።

እወ ድርብ ሓዘን ንኩሉ ሕልና ዘለዎ ኤርትራዊ ዜጋ !!

አብ ኤርትራ ዲራዲሮ ግፍፍባቤት ማእሰርቲ ህግደፍ ብዛዕባ ዝርከቡ አባላት “G-15” !!

መጻኑዊ: ድሕሪ ኩናት ኤርትራ - ኢትዮጵያ ኣብ መሪሕነት ጊዚያዊ መንግስት ኤርትራ ብዝተፈጠረ ፖለቲካዊ አፈላላይ ምክንያት ብምግባር ናይ ምእሳር ስጉምቲ ዝተወሰደሎም ናይ ህግደፍ አንጃ ዝተባሃሉ አባላት አመራርሓ ምንባሮም ዝዝከር እዩ። እዞም ኣብ ትሕቲ ቀይዲ ህግደፍ ዝአተው አባላት አንጃ ኣብ ሕቡእ ቤት ማእሰርቲ ተዓፊኖም ካብ ዝተአሰርሉ ዕለት ጀሚሩ ክሳብ ሕዚ ናብ ሕጊ ኣብ ልዕሊ ዘይምቕራቦም ኣበይን ብኸመይን ከምዘለውን ከምዝነብሩን ንህዝብን ሰራዊትን ከምኡ እውን ንቤተሰቦምን ዝተሰወረ ጉዳይ እዩ። ይኹን እንበር ንዞም ን5 ዓመት ዝአክል ኣብ ሕቡእ ቤት ማእሰርቲ ኤርትራ ዝርከቡ ተቓዋሚቲ ኣበይ ቦታን ኣብ ከመይ ዝበለ ኩነታትን ከምዝርከቡ ሓበሬታ ነቕርብ።

1. ቤት ማእሰርቲ ዲራዲሮ ዝርከበሉ ቦታን አመሰራርቲኡን: 1.1. ዲራዲሮ ዝርከበሉ ከባቢ:- - ዲራዲሮ ኣብ ኤርትራ ዞባ ሰሜናዊ ቀይሕ ባሕሪ ንኡስ ዞባ ሽዕብ ዝርከብ በረኻ ኮይኑ ኣብ አስመራ ንባዕዕ ብዝወሰድ ሰረጃቓ - ጋሕቴላይ ሓዱሽ ፅርግያ ገይርካ ክትወርድ ኣብ ከባቢ ፍልፍል ሰሎሙና ምስትበፅሕ ፀሓፍ ላም ኣብ ትባሃል ቦታ ምስበፃሕኻ ንፀጋም ገፅካ ማለት ንሰሜናዊ ምዕራብ አንፈት ተዓፂፍካ ብእግሪ 2 ሰዓት ናብቲ ቦታ ንምእታው ዝተሰርሐ ፅርግያ ድማ 15 ኪ.ሜትር ኣግሊሰካ ዝርከብ በረኻ እዩ። እዚ ቦታ ኣብ እዋን ዕጥቂ ቃልሲ ህ.ግ.ሓ.ኤ ንቤት ትምህርቲ ካድረን ንሕክምናን መዋፈሪ ዝተጠቐምሉ ጊዜ ምንባሩ ይሕብሩ። እዚ እስር ቤት ዝርከበሉ ከባቢ ምላሽ ብእግሪ ናይ 2 ሰዓት ርሕቕት ብምኻድ ነባሪ ህዝቢ ይርከብ። ናይዚ ቦታ ኩነታት አየር ፀባይ መብዛሕትኡ እዋን ልዕሊ 40 ዲግሪ ሰንት ግሬድ ሙቕት ዘለዎ እዩ።

1.2. አመሰራርታ ሕቡእ ቤት ማእሰርቲ ዲራዲሮ - ቤት ማእሰርቲ ዲራዲሮ ብአቆፃፅራ ፈረንጂ ሰኔ 2003 ዓ/ም ተሰሪሖ ብምውዳእ ንህግደፍ ዝተረከበ እንትኾን ቅድሚ ምስርሖ ፕረዝደንት ኢሳያስን ካልኦት ሰበሰልጣንን ናብቲ ቦታ ብምውራድ ኮለላ ገይሮም ክስራሕ ምስወሰኑ ዝተሰርሐ ምኻኑ ይፍለጥ። ነዚ ዝሰርሖ ኮንትራክተር ሰንበል ናይ ተገጣጣሚ ናይ ገዛውቲ ስራሕ ዘካይድ ናይ ህ.ግ.ደ.ፍ ካንፓንን ናይ 32ኛ ክ/ሰራዊት አባላትን እንትኾኑ ክስራሕ እንተሎ ንምንታይ ዕላማ ምኻኑ ንምሽፋን ንሓዳሪ ቤት ትምህርቲ ከምዝኾነን ብዛይዳ ንክእመን ክሳብ ንቲ ቤት ትምህርቲ ዘድሊ ተመሳቓሊ ዓራውቲ አእትዮምሉ ምንባሮም፤ እቲ ስራሕ ተወዲኡ ኡሱራት እንትአትው እቲ ዓራውቲ ካብቲ ቦታ ተፃዒኑ ከምዝኸደ ይፍለጥ።

- አሰራርሓ ገዛውቲ ናይዚ እሱር ቤት ኣብ ዓሚቕ ቦታ ኮይኑ ዝላፀለ 27 ክፍልታት ዝተሓተ ድማ 4 ክፍልታት ዝሓዘ ብ5 ብሎካት ዝተሰርሐ እዩ። ሓንቲ ክፍሊ 3 ብ3 ስኬር ሜትር ስፍሓት ሒሳብ 62 ናይ ኡሱራት ክፍልታት ኣለዎ። ሓንቲ ክፍሊ ድማ ንሓደ ኡሱር ጥራሕ ትፍቀድ ኣብ ውሽጢ እታ 3 ብ3 ስኬር ሜትር ስፍሓት ዘለዎ ናይ ሓደ እሱረኛ ክፍሊ ሻወር፣ ሽንቲ ቤትን መደቀሲት ምድርቤትን ኣላታ። ካብ ሓደ ክፍሊ ናብ ካለእ ክፍሊ መፈላለይን ናይቲ ብሎክ ግቢ /ካንሸሎ/ ድማ ብ3.5 ሜትር ቁመት ዘለዎ ብብሎኬት ዝተሰርሐ እዩ። ኣብ ውሽጢ እዚ ዝተጠቐሰ ብሎካት ወይ ድማ ናይ ኡሱራት ክፍልታት ወፃኢ ናይ ሓለውቲ፣ ናይ ኣዛዚ ቤት ፅሕፈትን መንበሪን፣ ናይ ሕክምናን መንበሪን፣ ናይ ቁጠባን መንበሪኦምን ... ወዘተ ከምኡ እውን ናይ ዳቦ መሰንከቲ ፎርኖን ዘለዎ ብሎካት ኣሎ። - እዞም ኡሱራት ቅድሚ ናብዚ ናይ ዲራዲሮ ቤት ማእሰርቲ ምእታዎም ኣብ እንባአትካላ ነይሮም። እዚ ቦታዚ ኣብ እዋን ደርግ ናይ ሓይሊ ባሕሪ ቤት ፅሕፈት ድሕሪ ውድቀት ደርግ ድማ ህግደፍ ንናይ ሕርሻ ኮለጅ ዝጥቀመሉ ዝነበረ ቦታ እዩ። 2. ዝርዝር መንነትን ኩነታትን ኡሱራት 2.1. ዝርዝር መንነት ተአሰርቲ - ብአቆፃፅራ ፈረንጂ ካብ 2001 ዓ/ም ንደሓር ኣብ አመራርሓ ህግደፍ ፖለቲካዊ ናይ ኣረአእያ አፈላላያት ብግልፂ ናብ መድረኽ ምውፃእ ምስጀመሪ ንቶም ካብ ፕረዝደንት ኢሳያስን ሰዓብቲን ዝተፈለዩ አቋም ዝነበሮም አመራርሓን ካድረታትን ብናይ እሱራት ስጉምቲ ንቲ ተቓውሞ ክዕፍንዎ ከምዝፈተኑ ጋህዲ እዩ። ኣብዚ ጊዜ እዚ ንናይ ፕረዝደንት ኢሳያስ ኣካይዳ ብምቕዋም ኣብቲ ምንቕስቓስ ኮር ተራ ዝነበሮም 17 ናይ ህ.ግ.ደ.ፍ ማእከላይ ኮሚቴ፣ 9 መዳለውቲ ውልቀ ጋዜጣን 5 ናይ ኢንባሲ ስራሕተኛታትን ኣብ መጀመርያ ዝተአሰሩ እንትኾኑ ብምስዓብ እውን ኣብ ዝተፈላለዩ ጊዜ 5 ኣብ ዝተፈላለዩ ናይ ምምሕዳራዊ ስራሕቲ ዝሰርሖ ዝነበሩ ካድረታት ዝነበሮም ጠቕላላ 36 ሰባት ከምዝተአሰሩ ሓበሬታ ኣሎ። (ኣብ ካለእ ቤት ማእሰርቲ ዝተአሰሩ ብዙሓት ንፁሓን ኤርትራውያን ዝሓወሰ ኣይኮነን)። - ካብዚኦም ንጊዚኡ ሽም ዝርዝርም ዝተፈለጡ እዞም ዝስዕቡ እዮም። ስም ዝነበሮም ሓላፍነት ቁፅሪ ዝተአሰረሉ ክፍሊ:

- 1/ አቶ መሐመድ ሸሪፎ ሚኒስትሪ ዞባታት ሓላፊ 27
- 2/ አቶ ሃይለ ወልደትንጎኤ /ድሩዕ/ ወፃኢ ጉዳይ ሚኒስትሪ 4

- 3/ አቶ ጴጥሮስ ሰሎሙን ሚኒስትሪ ሃብቲ ዓሳ 2
- 4/ ጀ/ል ዕቅባ አብርሃ ካለቃ ስታፍ ምክልካል -
- 5/ ሚ/ጀ/ል ብርሃነ ገ/አብሄር ምክ/ሎጅ ስቲክስ ሓላፊ 7
- 6/ አቶ ባራኽ ገ/ሰላሴ ሚኒስትሪ ዜና 33
- 7/ አቶ ሳሊሕ ከክያ ሚኒስትሪ መንግሥት 6
- 8/ ብ/ጀ/ል ስቲፋኖስ ስዩም ፋይናንስ ምክልካል 32
- 9/ አቶ ጀርማኖ ናቲ አማሓዳሪ ዞባ ደ/ቀ/ባሕሪ 20
- 10/ አቶ ተስፋ-ገርግስ አማሓዳሪ ንኡስ ዞባ ዶሮና 14
- 11/ ወ/ሮ አስቴር እስቲፋኖስ ዞባ ዓንሰባ ሃ.ማ.ደ.ኤ 11
- 12/ አሕመድ ሐሞድ ሰራሕተኛ ኢንባሲ አሜሪካ 30
- 13/ አቶ ዓሊ ኢንባሲ አሜሪካ ተሓጋጋዜ 3
- 14/ አቶ ፎርአን/ሰብአይ ዓል አንከረ/ - 13
- 15/ አቶ አልአዛር - 1
- 16/ አቶ ኪዳነ/አፕሬተር ጴጥሮስ ሰሎሙን ዝነበረ 5
- 17/ አቶ መሓሪ/ሹፌር " " " 15
- 18/ አቶ ተስፋይ ጎሞራ ናይ ህግሓኔ ሓኪም ዝነበረ 16

- 19/ ዶ/ር ስራጅ ሓኪም 26
- 20/ አቶ ስዩም መዳላዊ ውልቀ ጋዜጣ 10
- 21/ አቶ ዳዊት መዳላዊ ውልቀ ጋዜጣ 12
- 22/ አቶ ዮሴፍ መዳላዊ ውልቀ ጋዜጣ 9
- 23/ አቶ መድሃንዩ ተወልደ መዳላዊ ውልቀ ጋዜጣ 8
- 24/ አቶ ሳህለ 21
- 25/ አቶ ተመስገን መዳላዊ ውልቀ ጋዜጣ 23
- 26/ አቶ ሲዒድ መዳላዊ ውልቀ ጋዜጣ 24
- 27/ አቶ አማንኤል መዳላዊ ውልቀ ጋዜጣ 25
- 28/ ወ/ሮ ሚርያም - 28
- 29/ አቶ እድሪስ/አካለ ስንኩል/ - 29
- 30/ አቶ ኪሮስ - 31
- 31/ አቶ ኢሳያስ - 34 ... እዮም።

2.2. ህሉዊ ኩነታት ኡሱራት ዲራዲሮ ካብዞም ብስም ዝርዝርም ኣብ ላዕሊ ዝተጠቐሱ ኡሱራት ኣብቲ ኡሱር ቤት ዝሞቱ እዞም ዝሰዕቡ እዮም። ኩነታት ኣማውትኦም ብዝተፈላለዩ ሕማማት፣ ፀቕጢ ኣየርን ብምኽንያት ዓርስ ቅትለት ምኻኑ ይፍለጥ። ስም ሞዋቲ ዝነበሮ ሓላፍነት ዝሞተሉ ጊዜ ዓ/ም/ፈ.

- 1. ጀኔራል ዕቅባ አብርሃ ካለቃ ስታፍ ምክልካል 13/07/2002
- 2. አቶ መሓመድ ሸሪፎ ሚኒስትሪ ዞባታት ሓላፊ 6/6/2003
- 3. አቶ ሳሊሕ ከክያ ሓላፊ ሚኒስትሪ መንግሥት 9/6/2003
- 4. ወ/ሮ አስቴር ፍስሃዩ ሓላፊት ሃማደኤ ዞባ ዓንሰባ 13/6/2003

- 5. አቶ ተስፋ ገርግሽ ሓላፊ ንኡስ ዞባ ዶሮና 14/3/2004
- 6. አቶ ዮሴፍ መዳላዊ ውልቀ ጋዜጣ 13/6/2003
- 7. አቶ መድሃንዩ ተወልደ መዳላዊ ውልቀ ጋዜጣ የካቲት 2006
- 8. አቶ ስዒድ መዳላዊ ውልቀ ጋዜጣ መጋቢት 2005
- 9. አቶ ሳህለ - ጥሪ 2005

- ጀ/ል ዕቅባ አብርሃ ኣብ እንባትካላ ተአሲሮም ኣብ ዝነበርሉ ጊዜ ኣብታ ዝተአሰረላ ክፍሊ ውሽጢ ብዝነበረ ናይ መስትያት ቢትሮ ሰይፍ ባዕሉ ሂወቱ ንምሕላፍ ጎረርኡ እንዳሓረደ ኣርኪቦምሉ ብቐጥታ ናብ ከባቢ ከረን ግላስ ዝበሃል ቦታ ዝርከብ ናይ ሓይሊ ምድሪ ሕክምና ብሕቡእ ወሲዶም ንክልተ መዓልቲ ሓኪሞም እኳ እንተመለስዎ ብምኽንያት እዚ ሙከራ ነዊሕ ተሳቑዩ ቦቲ ዝተጠቐሰ ዕለት ኣብ እንባትካላ ሞይቱ ብቶም ሽዑ ብሕቡእ ዝተመልመሉ ሽፌር ዝርከቦም 5 ቀበሮቲ ድማ ብለይቲ ተቐቢሩ። ብድሕሪ እዚ እዩ ድማ መንግስቲ ህግደፍ ካብ እንባትካላ ናብ ዲራዲሮ ክሓልፉ ናይ ንዓርስ ቅትለት ንምግባር ዘመቻቹ ዝኾነ ዓይነት አቕሓ ዘይብሉ ክሰራሕ ኣዚዙ ኣስርሑ። - ኩነታት ኣተሓሕዛን መሰልን ኡሱራት ዝምልከት እዞም ኣስማቶም ኣብ ላዕሊ ዝተገለፁ ኡሱራት እንባትካላ ኣብ ዝነበርሉ ጊዜ ንሓለውቶም “ጉዳይና ተፃሪዩ ናብ ፍርዲ አቕርቡና” ዝብል ተደጋጋሚ ሕቶታት የቐርቡ እኳ እንተነበሩ ሰማዒ ኣይረኽቡን ካብ እንባትካላ ናብ ዲራዲሮ ድሕሪ ምውራዶም እውን እንተኾነ ዘጋጠሞም ናይ ፀቕጢ ኣየርን ካለእ ሽግራትን መሰረት ብምግባር ኣብ ከክፍሎም ኮይኖም የእውዩ ነይሮም ዝሰምዖም ኣይረኽቡን ኣብ መጨረሻኡ ተስፋ ቐሪዖም ዘቐርብዎ ዝኾነ ዓይነት ሕቶ ይኹን ዋይታ የለን። - ኣተሓሕዝኦም ንዝምልከት ካብ 18/09/2002 ዓ/ም/ፈ ክሳብ ሓምለ 2006 ዓ/ም/ፈ ዝኾነ ይኹን ዓይነት ምርመራ ይኹን መርማሪ ከምኡ እውን ብዘይካ 2 ጊዜ ሕሙም ክገብኑ ተባሂሉ ዝተመላለሰ ዶ/ር ሃይለ ሙሕፁን ዝኾነ ዓይነት ሓላፍነት ዘለዎ ሰብ ኣይረከቡን። ኩነታት ኣነባብረኦም ድማ ቅድም ኢሉ ኣብ ናይ ለይቲ ጊዜ ክልተ ኣእዳዎም ንድሕሪት ኣብ ናይ ቀትሪ ጊዜ ድማ ክልተ ኢዶም ንቐድሚት ብሰንሰል ይእሰሩ ነይሮም። ኣብ ቀረባ እዋን ግን መብዛሕትኦም ለይቲ ይኹን ቀትሪ ክልቲኡ ኣእዳዎም ንቐድሚት ብምእሳር ዝተመሓየሹሎም እንትኾን ሓደ ዓመት ኣቢሉ ይገብር ድማ አቶ ሃይለ ወልደትንሳኤ /ድሩዕ/፣ አቶ አልአዛርን አቶ ፎርአንን ዝተባሃሉ ኡሱራት ካብ ምእሳር ሰንሰለት ነፃ ኮይኖም ኣለው። - ምግቢ ኣብ መዓልቲ /ንቐርሲ/ ምሳሕን ድራርን/ 6 ዓቦ ብሓደ ጊዜ ይወሃቦም ፀብሒ ልክዕ ከምቲ ኣባል ኣብ ኣውደአመት ስጋ፣

ዝተረፈ መብዛሕትኡ ኣደስ፣ ሓምሊን ድንሽን ይቐርቡሎም። - መደቀሲ ኣብ ምድርቤት ናይታ መእሰሪቶም ክፍሊ ኮይና ሓዲኡ መንፀፎም ሓዲኡ ድማ ክዳኖም ዝኾነ 2 ኮበርታ ይዕደሎም። - ማይ ምሕፃብ ኣብ ሰሙን 3 ጊዜ ሰሉስ፣ ሓሙስን ሰንበትን ኣብ ሕድሕድ መዓልቲ 310 ደቂቓ ጥራሕ ነናብ ክፍሎም ማይ ቦምባ ካብ ባስካ ይፍነዎሎም ነብሶምን ክዳኖምን ድማ ክሓፁሉ ይገገሮም። - ካብ ወርሒ የካቲት 2006 ዓ/ም/ፈ ንደሓር ኣብ መዓልቲ 31 ሰዓት ኣብታ ናይ መእሰሪት ክፍሎም ብራንዳ ወፃኢም ፀሓይ ክፀለው ይግበር። - ቴሌቪዥን፣ ሬድዮ፣ ጋዜጣን ካልኣት ዓይነት ሚዲያ ይኹን ፅሑፋት ከንብቡ፣ ከዳምፀ፣ ክፅሕፉ ፍፁም ኣይፍቀድን። ዝኾነ ናይ ሓለዋ ኣባል ኣብ ከባቢኦም ኮይኑ ሬድዮ ከይኸፍት እውን መምርሒ ኣሎ። - ኣብ ዓመት ክልተ ቕቕር ክዳን /ቱታን ሓፂር ኣፔራን/ ይፍቀደሎም። - ኣብ ወርሒ ሓደ ጊዜ ናይ ጭሕዋምን ርእሶም ፀጉሪ ይላፀፃሎም። እንትሕፀቡ ሰንሰሎም ንክፍተሎም ይኹን ንክእሰረሎም፣ ፀጉሮም ንክላፀዩ፣ ምግብ ክወሃቡን ኩሉ ጊዜ እቲ ሓደ ዋርድያ እንትሰርሕ ካልኣይ ዋርድያ ብረቱ ወዲሩ ሓለዋ ይምደበሉ። ዝኾነ ሓላዊ ዝኾነ ዓይነት ቃል ምስ ኡሱር ኣይዛረብን እሱራት ሕቶታት እንተቐረቦም እውን ሰሚዑ ብኮድ ቁፅሪ /ቁፅሪ ኮድ መእሰሪ/ መሰረት ናብ ብልዕሊኡ ሪፖርት የቐርቡ። - ዝኾነ ኡሱር ነንሕድሕዱ ኣይረኣኦን፣ ኣይራኸብን ነኣብነት ካብ እንባኣትከላ ናብ ዲራዲሮ ኣብ ዝተገብረ ናይ ቦታ ሎውጢ 6 መካይን ብምምዳብ ኡሱራት ዘመላለሳ እንትኾና ሓንቲ መኪና ንሓደ ዓይነት ዝተሸፈነ ኡሱርን 2 ዋርድያ ሓዛ ብምምልላስ ኣብ 2 መዓልቲ ኣመላለሲን ወዲኤን እየን። - እዞም ኡሱራት ካብ እንባትከላ ናብቲ ሓዚ ዝርከብሉ ዲራዲሮ ኡሱርቤት እንትሓልፉ ንቲ ጉዕዞ ዝመርሑን መኪናኦም ሓዞም ዘመላለሱ ሰበሰልጣናት፡- ኮ/ል ሚኪኤለ ሓንስ /ወዲ ሓንስ/ ኣዛዚ ክ/ሰራዊት 32 · ኮ/ል ወዲ ወለላ ኣዛዚ ስለያ ስርሒት ዞባ 05 · ሌ/ኮ/ል ኢሳቕ ኣርኣያ /ወዲ ሓኪም/ ሓላፊ ኡሱርቤት ዲራዲሮ ነይሮም። ብተወሳኺ 3 መኪና እየን። 3. ኣመላምላ ሓለውትን ናይ ኣተሓላልዋ መምርሕን።

3.1. ኣመላምላ ሓለውትን ከነታቶም - ኣብዚ እሱር ቤት ህግደፍ ሓዚ ንሓለዋን ሹፊሬትን ሓኻይምን ኣዘዘቲን ዝርከቡዎ 150 ኣቢሉ ናይ ሰብ ሓይሊ ይርከቡ። ካብዚኦም ወፃኢ ናብቲ ትካል ዝኣቱን ዝወፅእን ሰብ የለን። - ናይዚ ትካል ሓለዋ ሓይሊ ኣመላምልኡ ንዝምልከት ድማ ሚስጥራዊነቱ ዝሕሉ፣ ካብ ዝኾነ ዓይነት ወልፊ ነፃ ዝኾነ፣ ኣካላዊ ብቕዓቱ ጠንካራን ብኣካዳሚያዊ ትምህርቱ ትሕት ዝበለን ወዘተ ረጅሒ ብምውፃእ ናብ ዝተወሰና ኣሃዱታት መምርሒ ወሪዱ ዝተመልመሉ ሰባት እንትኾኑ በዚ መሰረት ካብ 32ኛ ክ/ሰራዊት፣ ካብ ስለያ ስርሒት ዞባ 05፣ ካብ ናይ ሜ/ጀ/ል ውጩ ሓለዋ ተውፃኢም ዝተኣከቡ 110 ሓለዋ ኣባላት ከምዝተቋቋሙ ይፍለጥ። ድሕሪ ጊዜ ግን ካብዞም ተመልሚሎም ዝኣተው 14 ናብ ሓለዋ ሚ/ጀ/ል ውጩ ተመልሶም ከይዶም ካብ መጀመሪያ ክሳብ ሓዚ ድማ 14 ኮብሊሎምን ናብ ጎረቤብቲ ሃገራት ከይዶምን ኣለው። - ሌ/ኮ ኢሳቕ ኣርኣያ /ወዲ ሓኪም/ ኣብ 29ኛ ክ/ሰራዊት ኣዛዚ 2ይ ብርጌድ ዝነበረ እዩ። እዚ ብጠቕላላ በይኑ ንዚ ትካል ዝመርሕ እንትኾን ቀጥታ ርክቡ ቅድም እንትብል ምስ ሜ/ጀ/ል ውጩ ይራኸብ ዝነበረ እንትኾን ድሕሪ ምቕቓር ሜ/ጀ/ል ውጩ ግን ርክቡ ምስ ፕሬዚደንት ኢሳያስ እዩ። ናይ ኣተሓላልዋ መምርሕን ኣብቲ ኣባል ሓይሊ ሓለዋ ዘሎ ስሚዲትን - እዞም ኣባላት ሓይሊ ሓለዋ መጀመርያ ዝተውሃቦም መምርሒ ምስጢር ከየውፅኡ፣ ስርሒም ከይገልፁ፣ ዘለውዎ ቦታ ንማንም ሰብ ከይሕብሩ፣ ናብ ቤተሰቦም ኣድራሻ እንዳቐያየሩ ክልእኹ ከምዘለዎም፣ ማንም ኣባል ሓለዋ ምስ ማንም ኡሱረኛ ከይዘራረብ ዝብሉ እንትኾኑ እዚ መምርሒ እዚ ዝጠሓሰ ካብቶም ኡሱራት ፈሊና ኣይንሪኦን ኢና ዝብል ከቢድ ትእዛዝ ተዋሂብዎም እዩ። ይኹን እንበር እዚ ኣባል ሓይሊ ሓለዋ ካብ መራሒ ሓይሊ ንታሕቲ ዘሎ ኩሉ ብስርሒ ሕጉስ ከምዘይኮነ እንትኾነ ግን እንተኹብሊሉ ስድራይን ባዕለይን ከጥፍኡኒ እዩም ዝብል ኣብ ከቢድ መዋጥር ከምዘሎ ይገልፁ። ምክንያቱ ሓደ ሰብ 330 መዓልቲ ዕረፍቲ ተዋህቦም ናብ ገዝኡ ከይዱ 5 መዓልቲ እንተሕለፉ ኣብ መበል 35 መዓልቲ ካብቲ ኣሃዱ ናብ ገዝኡ ወታደራት ተላኪኹም ተታሒዙ ይውሰድ። ኣብ መብዛሕትኡ ኣባል ሓለዋ ድሕሪ እዞም እሱራት እዚኦም ምህላቕም እቲ መንግስቲ ሚስጢር ክድብቕ ኢሉ ንዓና እውን ከጥፈኦና እዩ ዝብል ከቢድ ስግኣት ኣለዎም። ምክንያቱ 330 ዓመታት መሪሖም ብምቅላስ ሃገር ነፃ ዘውፅኡ መራሕቲ ዘይመሓረ ንዓና ኣይምሕረናን ይብሉ።

ምንጪ ሓበሬታ:
ካብ ኤርትራውያን ዝተረከበ ብመገዲ ዓይጋ ፎርም !!